

Bruggen (en beschoeiing) in de gemeente Pekela

Informatieve Raadsvergadering (besloten) 2 november 2021

Inhoud

- Aanleiding
- Historie in vogelvlucht
- Kenmerken en functies
- In beeld
- Verkenning wijze van herstel
- Visie (concept)
- Benodigde middelen
- Hoe nu verder

Aanleiding

Huidige situatie:

- Vijf bruggen defect/ onveilig *)
- Geen doorvaart mogelijk

Terugblik:

- Noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd op basis van het meest urgente en noodzakelijke

Vooruitblik:

- Integrale benadering
- Instandhoudingsinspectie van alle bruggen
- Visie op het vervolg (duurzaam) met focus op Pekelderhoofddiep

*) Schooldraai – dek tijdelijk hersteld met staalplaten, Tildraai – as afgebroken, Eendrachtsklap – elektronica defect, Samenwerkingsdraai – ballastblokken ontbreken, Zuidkantklap – elektronica defect (kan handmatig bediend worden)

Zicht op het vraagstuk

Instandhoudingsinspectie:

- Rapport vertrouwelijk naar de raad
- Vertrouwelijkheid in verband met nog uit te doorlopen aanbestedingen

GEMEENTE OUDE PEKELA
Rapportage
Instandhoudingsinspectie
48 kunstwerken

Versie	Datum	Documentnr.	Status	Opgesteld door:	Gecontroleerd door:
1	06-09-21	Odp.103-012	Definitief	ing	

WESTEN
BERG

MAKLAAR
Westerbos 2B
3944 DD Harderwijk

tel. 0381 667046
web. www.westenberg.nl
mail. info@westenberg.nl

kvk 08002763
btw NL3022.29.610.025
rekening NL37 6580 0377 7059 46

Bruggen en beschoeiing in beeld

- Bruggen in Pekela
 - Aantal bruggen totaal: 48
 - Aantal bruggen over het Pekelderhoofddiep: 34
 - Resultaat instandhoudingsinspectie: kosten (tot 2040): €18,7 miljoen
- Beschoeiing in Pekela
 - Lengte totaal: ± 28 km
 - Lengte langs het Pekelderhoofddiep: ± 26 km
 - Op korte termijn (< 5 jaar) te vervangen: 16,5 km
 - Kosten vervanging: € 5 miljoen

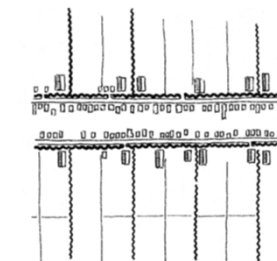
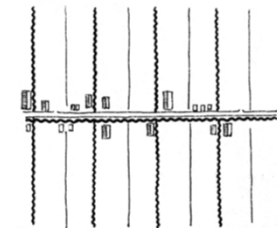
Partners in het dossier

In gesprek met:

- De provincie als verantwoordelijke voor het (recreatie)vaarnetwerk binnen de provincie vastgesteld in de Basisvisie Recreatietoervaart (BRTN) 2015 - 2020
- Het waterschap als verantwoordelijke voor de waterkwantiteit en – kwaliteit, en vanuit de provincie gedelegeerd verantwoordelijke voor de recreatievaarwegen
- Omliggende gemeenten

Historie in vogelvlucht

- Ontginningslandschap
 - De Pekel A een veenstream
 - Graven en verbeteren → aan weerszijden dijken (contract 1608)
 - Naamsverandering in Pekelderhoofddiep.
- Agrarisch landschap
 - Landbouw ontwikkelt zich
 - Boerderijen vestigen zich aan de landzijde
- Industrieel landschap
 - Ontstaan van scheepvaart,
 - Ontstaan stocartonge en aardappelzetmeelfabrieken,
 - Sterke vervuiling van het oppervlaktewater
- Woon- en recreatielandschap
 - Bedrijvigheid raakt achterop
 - Stimuleringsmaatregelen ter verbetering leefbaarheid:
 - sanering van het Pekelder Hoofddiep
 - realisatie van de bruggen en vaarroute.

Kenmerken en functies van het Pekelderhoofddiep

Kenmerken

- Centrale blauwe as van de gemeente
- Doorsnijdt de dorpen (barrière)
- Onderdeel recreatievaarnetwerk provincie Groningen
- Aantal sluisen: 4 (van het waterschap)

Functionaliteit

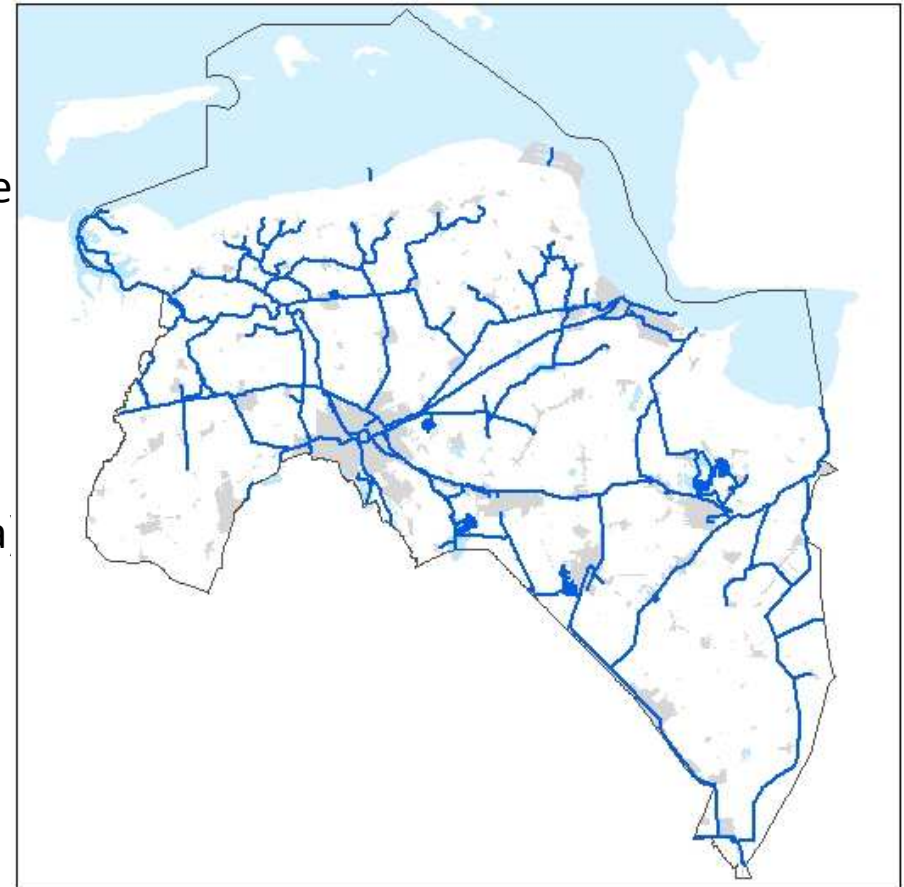
- Aan- en afvoer van water (nodig i.h.k.v. klimaatadaptatie)
- Biodiversiteit (gebiedseigen flora en fauna)

Beleving

- Karakteristiek, identiteit, het DNA van de gemeente
- Rust, Ruimte en Natuurbeleving

Gebruik

- Recreatie: vissen, varen DM-route (brughoogte 2,60m)

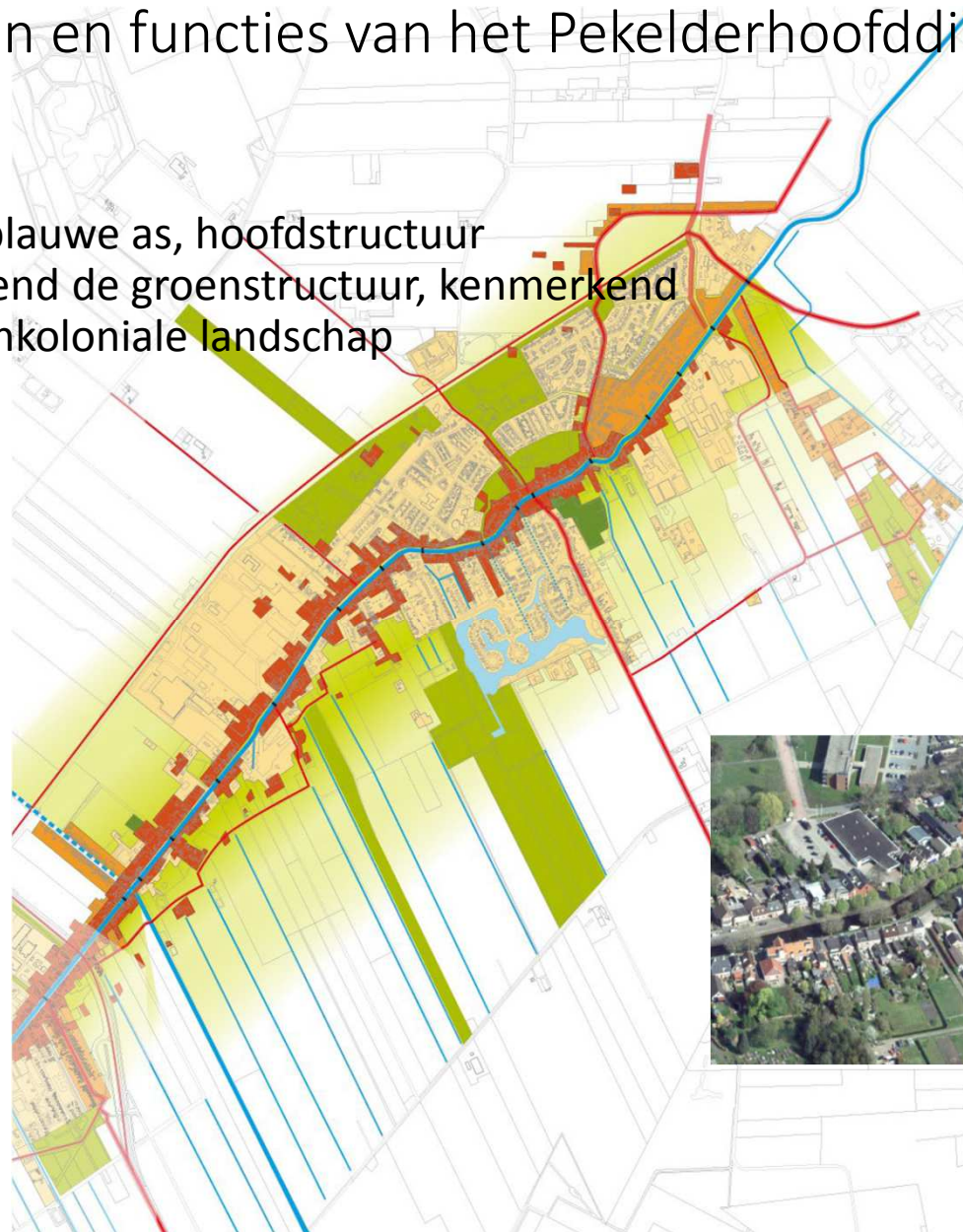

Kenmerken recreatievaart over het Pekelderhoofddiep

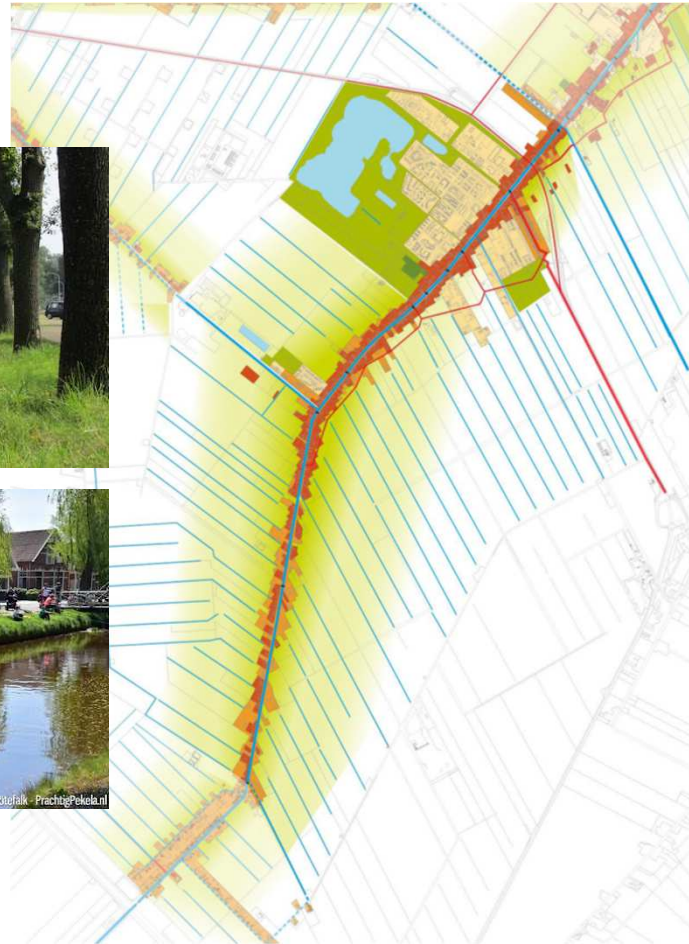
- Circa 150 vaarbewegingen in 2019
- Recreatievaart neemt af
- Er is sprake van konvoovaart
- Relatief veel bruggen = niet aantrekkelijk voor de recreatievaart
- Er zijn een paar afmeermogelijkheden in Pekela

Kenmerken en functies van het Pekelderhoofddiep

De centrale blauwe as, hoofdstructuur met aansluitend de groenstructuur, kenmerkend voor het veenkoloniale landschap

Kenmerken en functies van het Pekelderhoofddiep

Bruggen en beschoeiing in beeld: klapbruggen

Bruggen en beschoeiing in beeld: draaibruggen

Bruggen en beschoeiing in beeld: baddes

Bruggen en beschoeiing in beeld: beschoeiing

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
1	Vervanging alle bruggen door duikers	0,80 m (geschikt voor kano)
2	Vervanging alle bruggen door betonbruggen	1,20 – 1,40 m (geschikt voor sloep)
3	Vervanging bruggen door: - betonbrug vast (25) - beweegbaar (9)	1,20 – 1,40 m (geschikt voor sloep)
4	Bestaande situatie handhaven onderhouden en vervangen	Als bestaand
5	In stand houden 10 / 13 beweegbare bruggen & saneren 24 / 21 bruggen	Als bestaand

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
1	Vervanging alle bruggen door duikers	0,80 m (geschikt voor kano)
Kenmerken		
<ul style="list-style-type: none">▫ Laagste investering▫ Laagste onderhoudslasten▫ Geen doorvaart mogelijk voor kajuitboten		

Impressie / voorbeeld

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
2	Vervanging alle bruggen door betonbruggen	1,20 – 1,40 m (geschikt voor sloep)
Kenmerken		
<ul style="list-style-type: none">▫ Relatief lage investering▫ Relatief lage onderhoudslasten▫ Geen doorvaart mogelijk voor kajuitboten		

Impressie / voorbeeld

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
3	Vervanging bruggen door: betonbrug vast (+/- 25) & beweegbaar (+/- 9)	1,20 – 1,40 m (geschikt voor sloep)
Kenmerken		
<ul style="list-style-type: none">▫ In slechte staat verkerende bruggen worden vervangen▫ Relatief hoge investering voor (achterstallig) onderhoud en vervanging▫ Relatief hoge onderhoudslasten▫ Geen doorvaart mogelijk voor kajuitboten		

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
4	Bestaande situatie handhaven onderhouden en vervangen	Als bestaand

Kenmerken

- In slechte staat verkerende bruggen worden vervangen
- Hoogste investering voor (achterstallig) onderhoud en vervanging
- Hoogste onderhoudslasten
- Huidige beeld en doorvaart voor kajuitboten blijft

Verkenning wijze van herstel

	Wijze van behoud doorvaart	Doorvaarthoogte
5	In stand houden 10 / 13 beweegbare bruggen & saneren 24 / 21 bruggen	Als bestaand

Kenmerk

- Deel van de bruggen blijft, krijgt groot onderhoud, wordt vervangen
- Deel van de bruggen vervalt (op termijn na einde levensduur)
- Relatief hoge investering voor vervanging en (achterstallig) onderhoud
- Relatief hoge onderhoudslasten
- Huidige vaarroute en deel van het huidige beeld blijft bestaan
- Mate van bereikbaarheid wijzigt
- Deel omliggende wegennet dient te worden opgewaardeerd

Impressie / voorbeeld

Verkenning wijze van herstel – financiële effecten

	Wijze van doorvaart	Opmerking	Totale investering	Lasten / jaar*
	Beschoeiing (16,5 km)	Kunststof	€4,95 mln	€ 132.000,-
1	Vervanging alle bruggen door duikers	0,80 m	€ 3,40mln	€ 129.000,-
2	Vervanging alle bruggen door betonbruggen	1,20 – 1,40 m	€ 9,35mln	€ 295.000,-
3	Vervanging bruggen door: - betonbrug vast (25) - beweegbaar (9)	1,20 – 1,40 m	€ 10,79mln	€ 357.000,-
4	Bestaande situatie handhaven onderhouden en vervangen	Als bestaand	€ 18,00mln	€ 731.000,-
5	In stand houden 10 / 13 beweegbare bruggen & saneren 24 / 21 bruggen	Als bestaand	€ 8,35mln / € 9,75mln	€ 306.000,- / € 357.000,-

NB In de berekening is uitgegaan van 1% rente (als project financieren)

Visie op de functie van het Pekelerhoofddiep (concept)

Met haar inwoners wil de gemeente Pekela in gesprek over het Pekelerhoofddiep en de bruggen waarbij de verbinding tussen de twee oevers voorop staat. Het bevaarbaar houden van het Pekelerhoofddiep als onderdeel van het recreatievaarnetwerk van de provincie Groningen kan op een doelmatige wijze voortgezet worden door de bereikbaarheid met minder bruggen te realiseren. Daarmee blijft het karakteristieke en de identiteit van de gemeente Pekela behouden wat een positief effect op de omgeving en de leefbaarheid in Pekela.

De huidige vaarfunctionaliteit in standhouden en doelmatig geeft een richting: het vervangen van 10 tot 13 beweegbare bruggen en; op termijn - bij einde levensduur, het saneren van 24 tot 21 bruggen (variant 5).

Benodigde middelen voor variant 5

Huidige begroting		Lasten / jaar variant 5	Verschil
Beschoeiing			
structureel	€ 7.300	€ 132.000	€ 124.700
incidenteel	€ 317.000		
Bruggen			
structureel	€ 76.500	€ 357.000	€ 280.500
incidenteel	€ 468.000		
reserve	€ 190.000		
Totaal nodig			€ 405.200
Stelpost*	€ 100.000		- € 100.000
Tekort			€ 305.200

*Stelpost algemene lasten en baten al structureel in begroting
 NB In de berekening is uitgegaan van 1% rente

Hoe nu verder?

- Voor het vervolg is richting vanuit het bestuur nodig: welk scenario als basis?
 - Gekozen scenario wordt uitgewerkt.
 - Voorbereiding van cruciale bruggen wordt gestart
 - Er wordt interactief met inwoners van Pekela gecommuniceerd
 - Er zal nauw afgestemd worden met het waterschap en de provincie
- Een aantal besluiten zal genomen moeten worden (op korte en lange termijn), onder andere:
 - Per brug: uit te voeren maatregel – of te vernieuwen
 - Eventueel te saneren bruggen
 - Ter beschikking te stellen middelen
- Dit betekent in ieder geval nog geen recreatievaart mogelijk in 2022 / 2023

Vervolg op hoofdlijn

- Voorbereiding uitbesteding projectleiding (Q4 2021 – Q1 2022)
- Uitwerking scenario (Q4 2021 – Q2 2022)
- Uitwerken planning (Q1 2021 – Q2 2022)
- Uitwerken financiën (Q2 2021, Q4 2022 en jaarlijks actualiseren}
- Contractvoorbereiding in 2022 aan te besteden bruggen(Q1 2021 – Q2 2022)
- Aanbesteding in 2022 aan te besteden bruggen (Q2 2022)
- Uitvoering in 2022 aan te besteden bruggen (Q3 2022 – Q2 2023)

- Afstemming met waterschap en provincie – periodiek
- Communicatie naar/met inwoners volgens op te stellen communicatieplan
- Verkenning mogelijkheden voor subsidie – blijvend

in gesprek